

Proloog

Sidda is weer een klein meisje in het zinderende hart van Louisiana, de *bayou*, een drassige wereld van katholieke heiligen en vooedoorvorstinnen. *Labor Day*, 1959, Pecan Grove-plantage: haar vaders jaarlijkse duivenjacht. Terwijl de mannen zweten en schieten, speelt Sidda's charmante moeder Vivi met haar gezworen vriendinnen de Ya-Ya's in het koele huis *bourrée*, een bloedstollend lokaal pokerspel. Op het schrijfbord in de keuken staat met hanenpoten: SMOKE, DRINK, NEVER THINK – gepikt van Billie Holiday. Als de dames pauzeren voeren ze de *petites* Ya-Ya's (zoals de Ya-Ya-nakomelingen worden genoemd) mierzoete marasquinkersen uit de koelkast in de bar.

Die avond gaat Sidda na de duiven-*gumbo* (broze botjes die dobberen in kommen van Haviland-porselein) naar bed. Uren later wordt ze met een snik wakker uit een akelige droom. Ze loopt op haar tenen naar haar moeders bed, maar ze krijgt Vivi niet wakker uit haar van bourbon doordrenkte slaap.

Blootvoets loopt ze de vochtige nacht in, maanlicht op haar sproetige schouders. Bij een reusachtige Virginia-eik aan de rand van haar vaders katoenvelden kijkt Sidda omhoog, naar de hemel. In de boog van de wassende maan zit de Heilige Maagd, een stevig gespierde vrouw met een mild hart. Ze zwaait haar fraai gevormde benen op alsof de maan haar schommel is en de hemel haar veranda. Ze wuift naar Sidda alsof ze zojuist een oude bekende heeft ontdekt.

Sidda staat in het maanlicht en voelt hoe de Genadige Moeder elk haartje op haar zesjarige hoofdje liefheeft. Een golf tederheid vloeit van de maan omlaag en van de aarde omhoog.

Eén vluchtig, glashelder ogenblik lang weet Sidda Walker dat er nooit één moment is geweest dat niemand van haar hield.

1

Tapdansende kindermishandelaarster. Zo had *The Sunday New York Times* van 8 maart 1993 Vivi genoemd. De pagina's van de culturele bijlage van de vorige week lagen her en der op de grond naast Sidda's bed toen ze haar knieën optrok en de dekens strak om zich heen trok, haar mobiele telefoon naast haar op het kussen.

Niets had erop gewezen dat de toneelrecensente bloed had willen zien. Roberta Lydell was tijdens het interview zó vriendelijk geweest, zó bedrieglijk zusterlijk, dat Sidda het gevoel had gekregen er een nieuwe vriendin bij te hebben. In haar eerdere interview had Roberta tenslotte de voorstelling *Vrouwen aan de top*, die Sidda in Lincoln Centre had geregisseerd, bestempeld als 'een verbazingwekkend gebeuren in het Amerikaanse theater'. De journaliste had Sidda heel geraffineerd feilloos in slaap gesust, een misleidend, knus gevoel van intimiteit gesuggereerd en haar intussen allerlei persoonlijke gegevens ontfoetseld. Sidda lag in bed, dus kroop haar cockerspaniël Hueylene in de holte van haar opgetrokken knieën. De hele afgelopen week had ze alleen de cockerspaniël om zich heen verdragen. Connor McGill, haar verloofde, niet. Haar vrienden en collega's evenmin. Alleen de hond, die ze naar Huey Long had vernoemd.

Ze keek onafgebroken naar de telefoon. Haar relatie met haar moeder was nooit gladjes verlopen, maar dit laatste voorval was de klap op de vuurpijl. Voor de zoveelste keer die week toetste Sidda het nummer in van haar ouderlijk huis in Pecan Grove. Voor het eerst liet ze de telefoon werkelijk overgaan.

Bij het horen van Vivi's 'hallo' trok Sidda's maag zich samen.
'Mamma? Met mij.'

Vivi hing resoluut op.

Sidda drukte op de herhaaltoets. Vivi nam weer op, maar zei niets.

'Mamma, ik weet dat jij het bent. Hang alsjeblieft niet op. Ik vind het verschrikkelijk wat er is gebeurd. Het spijt me ontzettend. Ik...'

'Je kunt niets zeggen en niets doen om te zorgen dat ik je vergeef,' zei Vivi. 'Voor mij ben je dood. Jij hebt mij doodgemaakt en nu maak ik jou dood.'

Sidda ging rechtop in bed zitten en probeerde haar adem onder controle te krijgen.

'Mamma, het was helemaal niet mijn bedoeling dat er zoiets zou gebeuren. De vrouw die me interviewde...'

'Ik heb je uit mijn testament geschrapt. En je hoeft niet vreemd op te kijken als ik je aanklaag wegens smaad. Er hangt geen enkele foto meer van je aan de muur. Denk maar niet...'

Sidda zag haar moeders gezicht voor zich, rood van woede. Ze zag hoe haar aderen blauw door haar lichte huid schemerden.

'Mamma, alsjeblieft, ik heb níets te zeggen over *The New York Times*. Heb je het hele stuk gelezen? Ik heb gezegd: "Mijn moeder, Vivi Abbott Walker, is een van de meest charmante mensen ter wereld."

"Meest charmante getikte mensen". Je zei: "Mijn moeder is een van de charmantste getikte mensen ter wereld. En ook een van de gevaarlijkste." Ik heb het hier zwart-op-wit, Siddalee.'

'Heb je het stuk gelezen waarin ik zeg dat ik mijn creativiteit helemaal van jou heb? Waar ik zei: "Mijn creativiteit komt rechtstreeks van mijn moeder, net als de tabasco waarmee ze onze flesjes indertijd wat pittiger maakte." Mamma, ze hing aan mijn lippen toen ik het erover had hoe jij je tapdanschoeenen aantrok en voor ons danste terwijl je ons voerde in onze

kinderstoelen. Ze vonden het práchtig.’

‘Je liegt dat je barst. Ze vonden het práchtig toen je zei: “Mijn moeder komt uit het oude Zuiden, waar een riem op een bloot kindervelletje dé manier was om ze naar je hand te zetten.”’

Sidda zoog haar adem naar binnen.

‘Ze vonden het práchtig,’ ging Vivi verder, ‘toen ze lazen: “Voor Siddalee Walker, de mondige, briljante regisseur van het successtuk *Vrouwen aan de top*, is geweld binnen het gezin niets ongewoons. Als het mishandelde kind van een hardvochtige, tapdansende moeder weet ze in haar regie een zeldzaam, ontroerend evenwicht te vinden tussen persoonlijke betrokkenheid en professionele afstandelijkheid, hét kenmerk van het ware theatergenie.” Mishandeld kind! Shit! Pure karaktermoord door het meest achterbakse kind dat iemand zich kan voorstellen!’

Sidda kreeg geen lucht meer. Ze hield haar duim bij haar mond en beet op het vel rond de nagel, iets wat ze sinds haar tiende niet meer had gedaan. Ze vroeg zich af waar ze de Xanax had gelaten.

‘Mamma, ik wou je helemaal niet kwetsen. Heel veel van wat daar staat heb ik niet eens tegen die rotjournaliste gezegd. Ik zweer het je, ik...’

‘Jij godvergeten egocentrische leugenaarster! Het is verdomme geen wonder dat elke relatie waar je aan begint op niets uitloopt. Jij begrijpt níks van liefde. Je bent eigenlijk keihard. God help Connor McGill. Hij moet wel een idioot zijn als hij met jou wil trouwen.’

Sidda stapte uit bed, haar hele lijf trilde. Ze liep naar het raam van haar flat op de tweeëntwintigste verdieping van Manhattan Plaza. Vanwaar ze stond kon ze de Hudson zien. Die deed haar denken aan de Garnet in Centraal-Louisiana, aan de rode kleur van het rivierwater daar ter plaatse.

Mamma, lelijke heks, dacht ze. Jij allesverzwelgende, melodramatische heks. Toen ze haar mond weer opendeed klonk haar stem metalig, beheerst.

‘Wat ik zei was niet helemaal gelogen, mamma. Of ben je vergeten hoe die riem in je hand voelde?’

Sidda kon horen dat Vivi naar adem hapte. Toen ze weer iets zei klonk haar stem vanuit een lager register.

‘Mijn liefde was een voorrecht waar je misbruik van hebt gemaakt. Ik heb je dat voorrecht afgenomen, je uit mijn hart gebannen, zo ver mogelijk. Het enige dat ik je toewens is een onmetelijk schuldgevoel.’

Sidda hoorde de kiestoon. Ze wist dat haar moeder de verbinding had verbroken, maar kon er niet toe komen de hoorn te laten zakken. Ze bleef roerloos staan, omgeven door de geluiden van het centrum van Manhattan beneden en het afnemende kille, maartse licht van de stad.

Nadat ze jarenlang stukken had geregisseerd in streektheaters van Alaska tot Florida, na talloze experimentele producties, was Sidda helemaal toe aan het succes van *Vrouwen aan de top*. Toen het stuk in februari eindelijk in première ging in Lincoln Center kreeg het unaniem juichende recensies. Op haar veertigste koesterde Sidda zich maar al te graag in het warme licht van de erkenning. Samen met May Sorenson, de schrijfster, had ze vanaf de eerste lezing in de Rep in Seattle, May’s thuisbasis, aan het stuk gewerkt. Ze had niet alleen de première in Seattle geregisseerd, maar ook de opvoeringen in San Francisco en Washington DC. Connor had de decors ontworpen, en een van haar beste vrienden, Wade Coenen, de kostuums. Ze vormden met hun vieren al jarenlang een team en Sidda had het heerlijk gevonden om samen met haar strijdmakkers achterover te leunen en van hun succes te genieten.

Roberta Lydells eerste recensie van het stuk had Sidda’s werk de hemel in geprezen:

‘Siddalee Walker heeft May Sorensons tour de force over moeders en dochters moedig en vol mededogen geregisseerd. Wat sentimenteel en oubollig had kunnen uitpakken, is in Walkers handen

overrompend, hartverscheurend en geestig geworden. Walker heeft feilloos afgestemd op Sorensons dwaze, complexe, treurige, spitse stuk, en haar timbre verklankt in een voorstelling die eerder iets heeft van natuurgeweld dan van een toneelproductie. Het gezin – met al zijn geheimen, moorden en wonderbaarlijke spankracht – bruist van leven in Lincoln Center. Het Amerikaanse theater mag zowel May Sorenson als Siddalee Walker dankbaar zijn.’

Hoe had Sidda kunnen weten dat Roberta Lydell een maand later als een slang haar psyche zou binnensluipen om er de informatie los te peuteren die Sidda gewoonlijk alleen met haar therapeut en haar beste vrienden deelde?

Na het smadelijke artikel zagen Vivi en Shep, Sidda’s vader, en ook de overige familieleden af van hun gereserveerde kaartjes. Sidda schrapte haar vergevorderde plannen voor hun bezoek. Ze droomde vaak van een huilende Vivi. Dromen waaruit ze zelf huilend wakker werd. Sidda hoorde niets van haar broer, Little Shep, of haar zusje Lulu. Ze hoorde ook niets van haar vader.

Het enige gezinslid van wie ze wel iets hoorde was haar jongste broer, Baylor. Hij zei: ‘Het is totale oorlog, Siddo. Ons aller Vivi wilde altijd al in *The New York Times*, maar dit is niet precies wat ze zich had voorgesteld. Al zou je jezelf voor de trein gooien, dan nóg zou ze je niet vergeven. Bovendien ben jij de ster en niet zij. Dat is dodelijk voor haar.’

‘En pappa?’ had Sidda gevraagd. ‘Waarom heeft die niet gebeld?’

‘Ben je helemaal gek,’ zei Baylor. ‘Mamma heeft hem goed onder de plak. Ik vroeg waarom hij dan tenminste geen briefje schreef. Weet je wat hij zei? “Ik ben wél degene die met Vivi Walker verder moet.”’

Sidda wilde niet ophangen nadat haar jongste broer dat had gezegd. Ze wilde dat iemand haar door elkaar rammelde om dat gevoel een weeskind te zijn van zich af te kunnen schud-

den. Ze schreef Vivi:

18 april 1993

Lieve mamma,

Vergeef me alsjeblieft. Ik wilde je echt geen verdriet doen. Maar het is mijn leven, mamma, en ik moet er wel over kunnen praten.

Ik mis je. Ik mis je stem, je krankzinnige gevoel voor humor. Ik mis je liefde. Mijn hart breekt als ik eraan denk dat je niets meer van me wilt weten. Probeer alsjeblieft te begrijpen dat ik geen invloed heb op wat anderen schrijven. Denk er alsjeblieft aan dat ik van je hou. Ik vraag je niet om niet meer kwaad te zijn. Ik vraag je alleen me niet uit je hart te sluiten.

Sidda

De persoonlijke uitspraken in het artikel over Sidda joegen de kaartverkoop omhoog. *Vrouwen aan de top* kreeg steeds meer succes. In *Time* werd aandacht aan haar besteed in een artikel over vrouwen in het theater. Ze werd door het American Playhouse ingehuurd om de tv-versie te regisseren en CBS belde haar agent over een serie. In het hele land smeekten theaters die haar jarenlang hadden genegeerd haar nu om voorstellingen te regisseren.

Terwijl dat allemaal gaande was, had May de theaterrechten gekocht van *De Vrouwen* van Clare Boothe Luce, dat ze omwerkte tot een musical. De Seattle Rep had een fors bedrag gekregen om May, Sidda, Connor en Wade in te huren voor een workshopproductie.

Toen de datum van hun tijdelijke verhuizing naar Seattle naderde had Sidda voortdurend een stijve nek. Ze voelde zich één wandelende zenuwknoop en wist niet wat het meest pijn deed: de kramp in haar nek of het verdriet dat loskwam toen Connor

haar masseerde. Sidda leidde het leven waarvan ze altijd had gedroomd: ze was een veelgevraagd regisseur en stond op het punt te trouwen met de man die ze aanbad. Maar het enige waar ze zin in had was in bed liggen, macaroni-met-kaas van Kraft eten en wegkruipen voor alle krokodillen.

Vlak voordat ze naar Seattle vertrokken probeerde ze een andere aanpak en schreef:

30 juni 1993

Lieve mamma,

Ik weet dat je nog steeds woedend op me bent. Maar ik heb je hulp nodig. Ik krijg in Seattle de regie van een musical naar Clare Boothe Luce's *De Vrouwen* en ik heb geen idee waar ik moet beginnen. Jij weet alles van vrouwenvriendschappen. Jij, Caro, Necie en Teensy zijn al meer dan vijftig jaar lang hartsvriendinnen. Je bent dé expert. En je aangeboren gevoel voor drama is onovertroffen. Het zou een hele steun zijn als je me ideeën en herinneringen kon sturen – alles over je leven met de Ya-Ya's. Als je dat niet voor mij wilt doen, doe het dan voor het Amerikaanse theater. Alsjeblieft!

Liefs, Sidda

Sidda en Connor vertrokken midden juli naar Seattle. Toen ze in het vliegtuig stapte zei Sidda bij zichzelf: Ik heb een fantastisch leven. Op 18 december trouw ik met de man van wie ik hou. Mijn carrière loopt als een trein. Ik heb vrienden om mijn succes mee te vieren. Alles loopt gesmeerd, heus.

Op 8 augustus 1993 werd Siddalee Walker midden in de nacht, terwijl de maan achter het raam het spiegelende oppervlak van Lake Washington bescheen, met een snik wakker, helemaal bezweet. Haar ogen waren nat, haar mond kurkdroog, haar

huid jeukte en ze wist zeker dat haar Connor, haar liefste, in zijn slaap was gestorven terwijl hij in bed naast haar lag.

Ik wéét het, dacht ze. Hij is ertussenuit. Weg. Voorgoed.

Elke vezel van Sidda's gespannen lijf probeerde wanhopig vast te stellen of Connor nog ademde. Haar tranen kwamen met warme, geluidloze golven, en het waanzinnige bonken van haar hart overstemde alle andere geluiden.

Ze legde haar gezicht tegen dat van haar liefste. Toen de tranen uit Sidda's ogen op Connors kin drupten werd hij wakker. Het eerste wat hij deed was haar kussen.

'Hou van je, Sidd-o,' mompelde hij slaperig. 'Hou van je, *sweet pea*.'

Op zijn onverhoedse levensteken bestierf ze het van schrik en sprong overeind.

'Sidd-o,' fluisterde Connor, 'wat is er aan de hand?'

Hij ging zitten, trok haar tegen zich aan en sloeg zijn armen om haar heen.

'Stil maar, Sidda. Het komt allemaal wel goed.'

Zo bleef ze zitten, maar ze geloofde helemaal niet dat alles wel goed kwam. Na een poosje ging ze weer naast hem liggen en deed ze of ze sliep. Zo lag ze drie uur lang te bidden. Heilige Maria, fluisterde ze stilletjes, Troosteres van de Bedroefden, bid voor me, help me.

Toen de zon opkwam boven het Cascadegebergte en kribbige kraaien luidruchtig ruzieden in de douglassparren stapte Sidda met Hueylene naar buiten. Een grauwe, kille augustusmorgen in Seattle.

Toen ze weer met de spaniël naar binnen ging, knielde Sidda en wreef ze de hond over haar buik. Wie weet, dacht ze, misschien ben ik een vrouw die is voorbestemd om alleen van honden te houden.

Ze liep de slaapkamer in en kustte Connor op zijn voorhoofd.

Hij glimlachte toen hij zijn ogen opsloeg. Ze keek naar zijn blauwe ogen en bedacht dat die altijd donkerder waren als hij